

Høring – NOU 2016:16 Ny Barnevernslov

Stine Sofies Stiftelse arbeider for en barndom uten vold gjennom å forebygge og avdekke vold og seksuelle overgrep mot barn, samt ivareta det voldsutsatte barnet. Stiftelsen stiller seg positiv til mange av endringene utvalget foreslår, og vil således ikke kommentere alle endringene som foreslås. Blant annet er stiftelsen positiv til;

- at barnevernsloven blir en rettighetsbasert lov,
- å senke aldersgrensen for partsrettigheter fra 15 år til 12 år.
- Styrking av barnets medvirkning gjennom krav til begrunnelse av hvilken betydning barnets mening har hatt for vedtaket, krav til dokumentasjon av barnets medvirkning og direkte uttalerett for barnevernstjenesten og Fylkesnemnda.

Videre støtter stiftelsen forslaget om at det innføres krav om begrunnelse hvis en innkommet melding henlegges uten videre undersøkelse etter loven, og at henvendelser fra barn og foreldre skal føles opp. Det er svært viktig at undersøkelsene som gjennomføres er gode og grundige, slik at barnets reelle omsorgssituasjon blir avklart. Stiftelsen tror at krav til dokumentasjon og begrunnelse kan medføre bedre kvalitet på barnevernets undersøkelser.

Stiftelsen er svært positiv at forslaget om hjemmel for å pålegge hjelpetiltak også hos samværsforeldre. Det har vært svært fortvilende for den andre forelderen at samværsforelder kan nekte tiltak og hjelp fra barnevernet, og dette har i mange tilfeller klart gått utover barnets trygghet og omsorg under samvær.

Stiftelsen støtter også forslaget om at hovedregelen er at barnet skal ha rett til kontakt med foreldre, søsken og andre nærstående, og at barnevernstjenesten alltid skal vurdere noen i familien eller nært nettverk som fosterhjem. Forskning viser at dette er de mest stabile plasseringene, med færrest flyttinger.

Stiftelsen støtter for øvrig barnevernsproffene og Landsforeningen for barnevernsbarn sitt innspill om at det ikke bør være kontakt dersom barnet motsetter seg dette. Utvalget viser til at man i Finland har en bestemmelse som sier at begrensning kan skje når et barn som har fylt 12 år motsetter seg kontakt. Stiftelsen mener tilsvarende bør lovfestes i Norge, men at også barn under 12 år som motsetter seg samvær også skal bli hørt angående dette.

Videre støtter stiftelsen forslaget om adgang til å nekte dokumentinnsyn dersom dette kan medføre «skade eller fare for barnet eller andre». Stiftelsen støtter også innføring av adgang til anonym vitneførsel i saker der barnet oppholder seg på skjult adresse.

Utvalget foreslår å gi en forelder med del i foreldreansvaret status som part i en sak om tiltak. Utvalget mener at dersom situasjonen er slik at forelderen ikke har kontakt med barnet eller det er grunner som tilsier at vedkommende ikke bør ha kjennskap til at barnevernet er involvert, mener utvalget dette er grunner som i så fall tilsier at den andre forelderen går til skritt etter barneloven for å få foreldreansvaret for barnet alene.

Stiftelsen mener at det ikke alltid er så enkelt for den andre personen å gå til sak for å få endret foreldreansvaret, og mener det bør vurderes et unntak dersom dette klart ikke er til det beste for barnet. Ikke alle har kapasitet eller økonomi til å gå til sak etter barneloven for å endre foreldreansvaret, og en prosess om endring av foreldreansvar vil også kunne ta noe tid. Dette vil kunne sette barnet i en vanskelig situasjon, og i verste fall medføre at barnet ikke får nødvendig hjelp i tide fordi forelderen først starter prosess for fratakelse av foreldreansvar. Av hensyn til barnets beste, bør det vurderes et unntak

fra regelen om at en forelder med del i foreldreansvar får status som part i en sak der det er klart at dette vil være til skade for barnet.

Utvalget går ikke inn for opplysningsplikt for private. Stiftelsen mener at dette bør innføres. Dette vil være et klart og tydelig signal på at alle har en plikt til å bry seg og sende en bekymringsmelding dersom de er kjent med at et barn lever under omstendigheter som tilsier varsling av barnevernstjenesten. Man har i dag en avvergingsplikt i straffeloven for visse straffbare handlinger, og det vil skape en helhet i beskyttelsen av barn at det innføres en opplysningsplikt for alle til å varsle når et barn blir utsatt for vold, seksuelle overgrep eller omsorgssvikt.

Med vennlig hilsen
Stine Sofies Stiftelse

Ada Sofie Austegard
Generalsekretær
Stine Sofies Stiftelse

Mari Jensen
Jurist
Stine Sofies Stiftelse